

Piteå kommun

Förslag till Biblioteksplan 2024-2027

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Förslag till Biblioteksplan 2024-2027	Plan		Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
	4	23KFN23	2027
Dokumentinformation	Biblioteksplan		
Dokumentet gäller för	Biblioteksverksamhet inom Piteå kommun		

Bakgrund

På nationellt plan regleras biblioteksverksamheten av Bibliotekslagen och Skollagen. Där framgår att kommunerna ska ansvara för folk- och skolbiblioteksverksamheten samt anta en lokal biblioteksplan som ska styra och reglera verksamheten på kommunal nivå. Kultur, park och fritidsförvaltningen har därför fått i uppdrag av Kultur- och fritidsnämnden att utarbeta en plan för biblioteksverksamheten i kommunen. Planen skall vara ett politiskt styrdokument som ska antas av Kultur och Fritidsnämnden samt av Kommunfullmäktige. En biblioteksplan ska omfatta en analys av det samlade biblioteksbehovet i en kommun och åtgärder för hur dessa behov skall tillgodoses. Förutom folkbiblioteksverksamheten ska den även omfatta biblioteksbehovet vad gäller utbildning, omsorg, vård och näringsliv.

Vid utformandet av planen ska hänsyn tas till målen i gällande verksamhetsplan, Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan, Kulturplan för Norrbotten samt de mål och visioner som bibliotekssamarbetet på länsnivå omfattas av. Folkbiblioteksfrågorna sorterar under Kultur- och fritidsnämnden medan skol- och gymnasiebiblioteksfrågorna sorterar under Utbildningsnämnden. Biblioteksplanen beskrivs utifrån Piteå kommuns vision *Det är hit man kommer när man kommer hem* och fyra styrande områden som upprättats för att nå visionen: *Barn och unga – vår framtid, Utbildning, arbete och näringsliv, Demokrati och öppenhet* samt *Livsmiljö*. Under varje styrande område beskrivs en kortfattad behovsanalys, strategier och åtgärder.

I bibliotekslagen står det att det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsutveckling och åsiktsbildning samt främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. I bibliotekslagen står det också att biblioteken ska arbeta för en ökad digital delaktighet genom att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Prioriterade grupper för bibliotekens verksamhet är barn och unga, personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna samt personer med annat modersmål än svenska.

Skollagen säger att eleverna i skolan ska ha tillgång till skolbibliotek, i betydelsen en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Organiseringen av skolbiblioteksverksamheten är flexibel och ordnas på olika sätt beroende på de lokala förhållandena. Skolbiblioteken har stor betydelse för barns och ungdomars läsning, insamlandet av information och för förmågan att arbeta källkritiskt. Skolbiblioteket och skolbibliotekarien bör enligt Skolinspektionen vara en naturlig del i utvecklandet av undervisningen.

I arbetet med att ta fram biblioteksplanen har vi tagit in synpunkter och förslag på verksamheten från piteborna. En enkät har gått ut till barn och unga för att få in barnens perspektiv på biblioteksarbetet. En enkät riktad till vuxna har varit möjlig att besvara på alla kommunens folkbibliotek och har funnits tillgänglig på Bibblo.se och på Pitea.se. Vi har haft workshop kring biblioteksverksamheten med politikerna i Kultur- och fritidsnämnden och med bibliotekspersonalen. Vi har haft samråd med personal från Utbildningsförvaltningen och med personal från Samhällsbyggnadsförvaltningen. De tankar och synpunkter vi har fått in ligger som grund för innehållet i biblioteksplanen.

Piteås folkbiblioteksverksamhet utgörs idag av Stadsbiblioteket beläget i Piteå stad, fem närbibliotek belägna i Hortlax, Norrfjärden, Rosvik, Sjulnäs och Öjebyn, och bokbussen som besöker förskolor, skolor och byar i kommunen. I Piteå finns idag ett bemannat skolbibliotek på gymnasieskolan Strömbacka.

Syfte

Biblioteksplanen ska vara en övergripande plan som utgår från kommunmedborgarnas behov av biblioteksservice från de allra yngsta medborgarna till de äldsta. Planen ska ge en tydlig överblick över bibliotekets verksamheter och ansvarsfördelning samt framtida inriktning.

Styrdokument för biblioteksverksamheten i Piteå

- Bibliotekslagen (SFS 2013:801)
- Skollagen (2010:800 2 kap. 36 §) Lokaler och utrustning och tillgång till skolbibliotek
- Piteå kommuns verksamhetsplan
- Barnrättskonventionen
- Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022-2025
- Skolbibliotek för bildning och utbildning SOU 2021:3
- Mål/visioner för bibliotekssamarbete på länsnivå
- Kulturplan för Norrbotten 2023-2026
- Piteå, MR kommun 2021
- IFLA Guidelines for library services to children aged 0-18
- Agenda 2030
- **Piteå kommuns skolbiblioteksplan? (är den antagen av nämnden?)**

Avgränsning

Handlingsplanen omfattar enbart bibliotek inom den kommunala organisationen. Förutom ett antal konkretiserande åtaganden styr planen inte på detaljnivå. Tanken är i stället att den ska ligga till grund för utformandet av biblioteksorganisationens verksamhetsplaner under perioden 2024-2027.

Uppföljning/utvärdering

Uppföljning och utvärdering sker i samband med de årliga verksamhetsberättelserna.

Revidering

Planen ska revideras med början 2027 och en ny plan ska antas före årets utgång.

Barn och unga – vår framtid

Mål

- Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun
- Minst 80% av barn och unga, oavsett kön, tycker att det finns mycket att göra på fritiden

Behovsanalys

Bibliotekslagen anger att barn och unga ska vara en prioriterad målgrupp för biblioteken, tillsammans med personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska. Folkbibliotekens uppdrag gentemot dessa grupper är att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Skolinspektionen skriver att ”Skolbiblioteket har en viktig pedagogisk uppgift i att stödja och bidra till elevers lärande i många ämnen. Att kunna läsa, skriva och ha digital kompetens är en förutsättning för lärande. Det är en demokratisk rättighet och viktigt för att kunna vara en aktiv samhällsmedborgare”. Folkbiblioteken samarbetar idag med skolor i närområdet och bokbussen besöker andra skolor och förskolor i kommunen. Samarbetet handlar framför allt om läsfrämjande verksamhet riktad mot skoleleverna för att inspirera dem till läsning. Samarbetet kan utvecklas till fler områden men då behöver det upprättas avtal kring hur ett sådant samarbete ska se ut. Aktiviteter som erbjuds till barn och familjer utanför skoltid är populära och välbesökta på alla bibliotek och det finns efterfrågan på fler sådana. Barnhälsovården är en viktig samarbetspartner för att nå ut till småbarnsföräldrar bland annat genom föräldragrupper. Förskolor är en annan samarbetspartner för att nå ut till personal och vårdnadshavare med till exempel inspirationsföreläsningar om högläsning.

Ändamålsenliga lokaler är viktiga i arbetet med barn och ungdomar. Efter att investeringsmedel beviljats av Kultur och fritidsnämnden under 2020-2021 har Stadsbibliotekets barnavdelning kunnat skapa en välkomnande miljö för barn och deras vuxna. Barnavdelningen växte då även i yta, och fick ta större plats. Tack vare stöd från Kulturrådets satsning Stärkta bibliotek har Stadsbiblioteket kunnat göra ett rum för små barn och deras föräldrar, samt för skapande aktiviteter för alla barn. Nu behöver vi rikta blicken mot ungdomar och se hur vi kan göra bibliotekslokalen attraktiv för dem. Man vet att de generellt vill ha en mysig plats där de kan umgås, och i dagsläget finns det endast ett mycket litet krypin som ska samnyttjas av barn och unga i alla åldrar. Ett ungdomsrum vore ett välkommet tillskott om vi vill att unga ska komma till och stanna en stund på Stadsbiblioteket. På närbiblioteken är lokalerna små och svårare att påverka så där kan man i stället jobba med att erbjuda attraktiva aktiviteter för ungdomar.

En annan viktig resurs för barnen på biblioteken är personalen. För att biblioteket ska kunna fungera som en trygg plats och en frizon krävs att det finns vuxna närvarande. Barn har samma rätt till rådgivning och vägledning som vuxna besökare och rätt till kompetent och utbildad personal. Som ett led i Piteå kommuns säkerhetsarbete ska alla nyanställda kunna uppvisa ett utdrag från polisens belastningsregister.

Strategier

Forskning visar på vikten av att nå små barn och deras föräldrar med läsfrämjande insatser så tidigt som möjligt för att främja barnens språkutveckling. Därför permanentas projektet Bokstart och ingår från och med 2023 i den ordinarie verksamheten. Biblioteket utökar därmed sitt samarbete med Barnavårdscentralen (BVC) för att komma i kontakt med nyblivna föräldrar på ett tidigt stadie och på så vis informera om bibliotekets verksamhet och barns språkutveckling. Detta har krävt en viss omprioritering av resurser i form av personal. Material som broschyrer och foldrar tillhandahålls än så länge utan kostnad från Kulturrådet.

Samarbete med skolan kan innebära bokprat, men behöver inte begränsas till enbart det. Biblioteken kan även erbjuda andra former av läsfrämjande aktiviteter till barn under skoltid, som till exempel författarbesök och visning av Biblioteken i Norrbottens gemensamma barnsajt Polarbibblo. Samarbetet mellan skola och bibliotek skulle gynnas av skolbibliotekarier. Dessa skulle fungera som en länk mellan de två verksamheterna för att utveckla samarbetet mellan skola och folkbibliotek. Folkbibliotek är en inspirationskälla för litteratur, en kravlös plats som ger nya idéer. En skolbibliotekarie kan arbeta tillsammans med elever och pedagoger i skolan och vara en del av läsundervisningen och svenskämnet, samt samarbeta med folkbibliotekspersonalen för att samnyttja folkbibliotekens resurser. Det behövs dock ett avtal mellan folkbiblioteket och skolan för att klargöra hur ett sådant samarbete ska se ut. Sedan 2022 finns en skolbibliotekssamordnare som ansvarar för skolans egna skolbiblioteksresurser.

Under 2022 kunde biblioteket anställa en ungdomsbibliotekarie, tack vare projektmedel från Kulturrådet. Hon samarbetar både med skolan och med kommunens ungdomskonsulenter för att nå ut till målgruppen unga i åldrarna 13-18 år. Lovaktiviteter på biblioteken är efterfrågade och uppskattade av både barn och vuxna i deras närhet. Även barn och unga med funktionsnedsättning ska kunna ta del av dessa.

Enligt Barnkonventionen ska barnens egna åsikter beaktas vid utformning av all verksamhet. Det är viktigt både med barnperspektiv och med barnens perspektiv. Biblioteken bör därför inhämta synpunkter från barn och unga på lämpligt sätt och på regelbunden basis för att därigenom kunna anpassa mål och planer efter barnens önskemål och behov.

Varje år söker Piteå bibliotek inköpsstöd till folk- och skolbibliotek från Kulturrådet. För att biblioteket ska ha rätt att ansöka om stödet får inte medieanslagen minska vare sig inom folk- eller skolbiblioteken. Minskat kommunalt anslag innebär uteblivet statligt bidrag.

Åtgärder och aktiviteter

- Skolans skolbibliotekssamordnare samarbetar med barn- och ungdomsbibliotekarierna för att formalisera samarbetet mellan folkbiblioteken och skolan.
- Bokstart utökas från ett BVC till att nå samtliga BVC i kommunen.
- Arbeta med skapande, läs- och skrivfrämjande aktiviteter för barn på låg- och mellanstadiet.
- Ungdomsbibliotekarien utökar samarbetet med fler aktörer för att nå ut till målgruppen ungdomar och unga vuxna.
- Sagostunder för allmänheten, som till exempel Sagosöndag med Libban på bibblan.

- Lovaktiviteter på alla skollov.
- Aktiviteter för barn på fritiden som till exempel Öppen verkstad.
- Fortsatt samarbete med allmänskulturen kring författarbesök och teaterföreställningar på bibliotek och bokbuss.
- På lämpligt sätt inhämta synpunkter från barn och unga om barn- och ungdomsverksamheten på biblioteken.
- Utveckla biblioteken som virtuell mötesplats genom att delta i arbetet med den länsgemensamma ungdomsaktiviteten på Goodreads.
- Använda sajten Polarbibblo för att inspirera barn till eget skrivande.

Utbildning, arbete och näringsliv

Mål

- Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare
- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande

Behovsanalys

Satsningar på utbildning, arbete och näringsliv för att skapa tillväxt är avgörande för kommunens utveckling. Digitaliseringen är en av de faktorer som skapar störst förändring i dagens samhälle och det livslånga lärandet har alltmer kommit att handla om att navigera i det nya digitala samhället. Allt fler samhällstjänster blir digitala och andra alternativ erbjuds sällan. Kommunens bibliotek spelar en viktig roll i att överbrygga de digitala klyftorna. Enligt Regeringens digitaliseringsstrategi ska Sverige bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Det målet i kombination med skrivelsen i Bibliotekslagens 7§, ”Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet”, ställer stora krav på den enskilde medborgaren och på kommunens bibliotek i rollen som lokalt kunskapscentra. Behovet av ett Digidelcenter i kommunen är stort.

Biblioteket ska finnas med som en naturlig del av det livslånga lärandet. Under skoltiden fungerar folkbiblioteket som ett komplement till skolbiblioteket. Då läggs grunden för att besökarna ska känna sig bekväma i biblioteksmiljön och under livets olika skeden återkomma för att söka information, kunskap och förströelse. Det måste finnas en förståelse för att biblioteket finns för alla, inte bara elever och studenter, så att biblioteket blir en naturlig del i deras kunskapsökande under resten av livet.

Gällande biblioteks- och skollag omfattar inte vuxenutbildningen vilket innebär att Folkhögskola, Komvux och SFI inte kan ställa några regelrätta krav på biblioteksverksamhet. Studenter vid dessa instanser är dock till stor del hänvisade till kommunens folkbibliotek, vilket gör biblioteken till en viktig kugge i den kommunala infrastrukturen för vuxnas lärande.

Enligt bibliotekslagen finns det målgrupper som ska ägnas särskild uppmärksamhet. Det handlar om personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska samt barn och unga. Att stötta dessa både i det formella och det informella lärandet är prioriterat och ska ske utifrån ett användarperspektiv.

Strategier

Inte bara de digitala utan även de ekonomiska klyftorna ökar i samhället. Det stöd och den digitala utrustning som kan lånas på bibliotek har en utjämnande effekt för socioekonomiskt utsatta personer samt personer i digitalt utanförskap. Detta leder på sikt till en mer jämlik kommun. Biblioteket arbetar i dag med bokningsbar personlig digital hjälp, nationella kampanjveckor så som All Digital Week och E-medborgarveckan samt uppsökande verksamhet för att nå ickebesökare.

Distansstudier förväntas öka och vi ser ett växande behov av studieplatser och grupprum. Dessa resurser är också användbara för elever i grund- och gymnasieskola, föreningar och liknande. Till studenter och övriga besökare erbjuder biblioteket tidskrifter, databaser, fjärrlån, studieplatser och grupprum för olika aktiviteter. På Stadsbiblioteket och närbiblioteken finns det möjlighet att låna datorer, det finns också trådlöst nätverk att koppla upp sig mot. På samtliga bibliotek finns möjlighet till kopiering och utskrifter. Behovet att låna digitala verktyg/redskap, exempelvis digital mötesteknik, webkameror, digitala läsplattor & hörlurar är stort.

Det är viktigt att nyanlända tidigt kommer i kontakt med biblioteket för att se möjligheterna i att använda biblioteket både som informationskälla och mötesplats. Biblioteken ska aktivt förmedla medier på olika språk. Genom samarbete med Biblioteken i Norrbotten och Internationella biblioteket kan behovet av medier inom efterfrågade språkområden tillgodoses. Alla folkbibliotek erbjuder gratis nedladdningar av tidskrifter på över 60 olika språk genom tjänsten PressReader.

Biblioteket ska fungera som ett allmänt minne men inte som arkiv. För att låntagarna ska kunna ta del av aktuella och attraktiva medier måste beståndet ständigt aktualiseras. Kontinuerlig medieplanering är av vikt för att säkerställa att rätt medier köps in så att besökarna erbjuds ett kvalitativt utbud med både bredd och djup.

Biblioteket har vidare som uppgift att hjälpa privatpersoner, studenter och företag att hitta extern information via fjärrlån eller med hjälp av elektroniska källor. För kommunmedborgarna som behöver hjälp med att delta i arbets- och samhällslivet erbjuder biblioteket i mån av plats arbetsträning, arbetspraktik och praoplatser.

Åtgärder och aktiviteter

- Anpassa mediebeståndet utifrån kommunens demografi och prioriterade grupper
- Se över likvärdigheten gällande digitala resurser på kommunens samtliga bibliotek
- Bokpåsar med böcker skrivna på lätt svenska samt med information om biblioteksverksamheten placeras i SFI:s lokaler
- Skapa möjligheter för studieplatser på alla folkbibliotek
- Erbjud hjälp med digitala lärplattformar till kommunens invånare, exempelvis Digiteket
- Via kontinuerlig medieplanering hålla ett aktuellt mediebestånd med både bredd och djup

- Fortsätta bygga upp beståndet av litteratur på mångspråk och lätt svenska
- Grupper från SFI och vuxenutbildningen bjuds in till biblioteket för presentation av verksamheten
- Anordna regelbundna aktiviteter kring digital delaktighet för personer i digitalt utanförskap
- Erbjuda möjligheten att låna teknik på biblioteken; exempelvis hörlurar med Bluetooth, digitala läsplattor på närbiblioteken, laddstationer för olika tekniska plattformar
- Biblioteket ska söka bidrag för att kunna erbjuda ett Digidelcenter i Piteå kommun

Demokrati och öppenhet

Mål

- Piteborna i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling
- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund

Behovsanalys

Biblioteket är demokratins skattkammare och ska arbeta för demokrati och öppenhet. I Bibliotekslagens andra paragraf anges att ”Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning”. Biblioteken ska bidra till att medborgarnas kan utöva sina demokratiska rättigheter. Flera av de rättigheter som är skyddade i lag berör biblioteken och vårt arbete. I Sverige har vi en grundlagsskyddad yttrandefrihet och den är starkt förknippad med fri åsiktsbildning. Vi har informationsfrihet som innebär att vi har rätt att inhämta och ta emot upplysningar och ta del av andras yttranden. Offentlighetsprincipen är en central rättighet som ger medborgarna rätt att ta del av allmänna handlingar. Likhetsprincipen i Regeringsformen (1 kap. § 9) anger människors lika värde. Biblioteken ska verka för att alla medborgare ska kunna delta i samhällslivet. I bibliotekslagen är vissa grupper prioriterade: personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska.

I april 2022 beslutade regeringen om en nationell biblioteksstrategi för Sverige. I strategin lyfts sex områden som särskilt viktiga för visionen Bibliotek för alla. Det är läsning, samhällets öppna rum, lärande, forskning, nationella bibliotekstjänster och gemensam infrastruktur. Målet är demokrati. Genom att stärka litteraturens ställning, främja intresse för bildning, utbildning, upplysning, forskning och annan kulturell verksamhet bidrar biblioteket till en god samhällsutveckling. Inköp av medier ska präglas av aktualitet, kvalitet, djup och bredd. Allmänheten ska ha möjlighet att påverka inköp genom att lämna förslag. Urvalet ska präglas av neutralitet, det får inte styras av ideologi eller religiös inriktning. När material inte finns i samlingarna så finns möjlighet att låna in från annat håll mot en administrativ kostnad.

Pandemin och det pågående kriget i Europa har aktualiserat bibliotekets roll vid en kris- och krigssituation. Biblioteken har en viktig samhällsfunktion genom arbetet med informationsförmedling och källkritik. I samband med kriser är det särskilt viktigt med säker, oberoende och trovärdig informationsförmedling. Biblioteken har en viktig roll att fylla genom att erbjuda kunskap om informationshantering, objektiva medier och faktagranskat material. Det är viktigt att personalen får fortlöpande möjligheter till fortbildning och kompetensutveckling för att kunna bistå allmänheten. Biblioteken är en institution som kan bemöta rykten, propaganda och falsk information. För många spelar biblioteket en viktig roll som mötesplats och hjälper till att bryta ensamhet och isolering, något som blev särskilt tydligt under pandemin. Biblioteken bör så långt som möjligt hålla öppet i händelse av kris.

Strategier

Vårt samhälle är präglad av mångfald och består av människor med olika förutsättningar och bakgrund. Biblioteket är en neutral plats att mötas på och ska bidra till att motverka fördomar och segregation. Biblioteket ska präglas av öppenhet och av engagemang, delaktighet och mångfald samt spegla omvärlden. Besökarnas behov ska ställas i centrum och biblioteket ska vara till för alla på lika villkor. För att alla i samhället ska kunna ta del av information är det viktigt att det finns tjänster, verksamhet och lokaler som är anpassade till människors olika förutsättningar.

Alla bibliotekets besökare ska känna sig respekterade och delaktiga. Genom samarbetet med övriga bibliotek i länet breddas utbudet av litteratur eftersom det går att låna och lämna tillbaka böcker på vilket folkbibliotek som helst i länet. Även utbudet av databaser och e-medier gynnas av länsamarbetet. Biblioteken arbetar också med information och källkritik, vem säger vad och varför. Artificiell intelligens (AI) kommer att påverka vårt samhälle vad gäller säkerhet, demokrati, företag och jobb. Den kommer också att påverka biblioteken och våra tjänster på ett sätt som är svårt att förutspå, men som vi uppmärksammar och försöker förhålla oss till.

Bibliotekets programverksamhet ska vara aktuell, bred och kunna erbjuda något för alla. Det kan handla både om informativa och underhållande föreläsningar och aktiviteter. I bibliotekets verksamhet ska det även anordnas träffar för information om digitala hjälpmedel och hur de fungerar. Aktiviteter som biblioteket anordnar är bland annat programverksamheten Kafé å läs, Stick å läs, boccirkel, arrangemang i samband med kampanjveckor och Världsbokdagen.

Åtgärder och aktiviteter

- Fortlöpande kompetensutveckling av personalen i medie- och informationskunnighet. Personalen ska känna sig trygg i uppgiften att vägleda besökarna om hur informationstekniken kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet och i kulturlivet
- Anordna aktiviteter för att minska de digitala klyftorna och utveckla den digitala kompetensen i samhället gällande följande områden: användarteknik, förhållande till digital användning, filterbubblor, sökalgoritmer och artificiell intelligens.
- Följa upp och utvärdera bibliotekets användarundersökningar
- Fortsätta arbetet med "boken kommer"

- Synliggöra bibliotekens tjänster och verksamhet utanför bibliotekslokalen genom uppsökande verksamhet och pop-up bibliotek
- Anordna aktiviteter som stimulerar till möten och samhällsengagemang med lokal anknytning
- Anordna aktiviteter som främjar integration
- Samarbeta med olika externa aktörer och synliggöra detta i marknadsföringen

Livsmiljö

Mål

- Samhällsbyggnad ska utgå från socialt, ekologisk och ekonomisk hållbarhet
- Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer
- I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling

Behovsanalys

Biblioteken är en naturlig och självklar del av piteåbornas livsmiljö i livets alla skeden. Bibliotekens lägen bör vara så centrala som möjligt såväl i Piteå stad som på landsbygden. Det ska vara enkelt att hitta och ta sig till biblioteket.

Biblioteket är till för alla. Det är en neutral plats som är öppen och inte ställer några krav på besökarna. Vi ska erbjuda öppettider som passar allmänheten och förutom bemannade öppettider erbjuder flera av kommunens bibliotek Meröppet. Det innebär att låntagare kan få tillgång till biblioteket från 6 på morgonen till 22 på kvällen, alla dagar i veckan året om.

Bibliotekets lokaler ska vara tillgängliga för alla oavsett funktionsnedsättning. Bibliotekets medier ska vara tillgängliga i olika former så att de kan nyttjas av alla oavsett behov. För att Piteå bibliotek ska kunna fullgöra uppgiften att minska det digitala utanförskapet bland medborgarna behövs att biblioteket har möjlighet att följa med i teknikutvecklingen i det digitala samhället. Biblioteken är en självklar plats för personer i alla åldrar att vända sig till med deras olika behov. Tillgången till digitala medier och datorer, användarutbildningar, grupparbetsplatser, läshörnor, läsecirklar, boksamtal, programverksamhet och mötesverksamhet utgör en viktig del av bibliotekets uppdrag.

Samverkan med andra aktörer är viktigt för att fler ska upptäcka bibliotekens utbud och möjligheter. Kulturen och biblioteken är en betydande del i den samhällsstruktur som avgör ekonomisk tillväxt, social segregation och miljöbelastning.

Strategier

Biblioteket vill erbjuda en trygg och lustfylld miljö utifrån Biblioteken i Norrbottens värdegrund: inspirerande, berikande, paus och möten. Här ska finnas möjlighet till läsning och eftertanke, samtal och kulturella upplevelser, enskilt eller tillsammans med andra. Oberoende av en persons socioekonomiska ställning, genustillhörighet, etnicitet, funktionsnedsättning och/eller kulturella status.

Biblioteket ska utifrån sina aktiviteter kunna erbjuda både spontana och planerade möten. Biblioteket ska ses som samhällets vardagsrum dit man kan gå, vara och utveckla sig.

Läsning och att väcka läslust är den bas som verksamheten vilar på. Det är viktigt att erbjuda såväl bredd som djup i bibliotekets samlingar, samtidigt som de ska vara lätta att hitta i och exponerade på ett tilltalande sätt. För att upprätthålla en god service till barn och vuxna med olika former av funktionsnedsättningar tillhandahåller biblioteket lättlästa böcker, talböcker, talsyntes, förstoringsprogram och hörslinga.

Biblioteken spelar en viktig roll för att upprätthålla ett levande kulturliv i samhället. Vid planering av nya bostadsområden i kommunen bör biblioteket finnas med som en dialogpartner.

Åtgärder och aktiviteter

- Förbättring av bibliotekens fysiska miljö genom anpassad möblering, belysning och vid behov även ombyggnation.
- Förbättra tillgängligheten genom att erbjuda Meröppet på biblioteken i Piteå.
- Anpassa service, arbetsmetoder och teknik för att öka tillgänglighet och mångfald.
- Entréer och nivåskillnader i biblioteksbyggnaderna ska inte vara ett hinder för personer med funktionsnedsättning.
- Kontinuerlig uppdatering av tillgänglighetsguider.
- Både i stadskärnan och i byarna ska det finnas skyltning till bibliotekslokalerna.
- Kollektivtrafikens hållplatser samt parkeringsmöjligheterna vid biblioteken är viktiga faktorer för att öka tillgängligheten till biblioteken.
- Undersöka placeringen av Stadsbiblioteket utifrån vad som är bäst för Piteås framtida utveckling.
- Delta i arbetet med att utveckla en levande stadsmiljö i Piteå.